



ՄԷՎԱՏՏԸ ՄԻՒՆՏԵՐԻՃԷ

Էմբըն հազըրն Թէսէլիսի: — Վալիտէյնէ իմաստ: — Էթր էյի աղած էյի մէյվէ վէրի: — Պիր քիլիսէյի հազիլածէն Գրիսթիյան էտէն նէ տիր: — Պըրման: — Իզլիսէր: — Փանգէնի: — Մալիսմանը միւսէնէվիլի: — Քրիստոս էֆէնտիլիզին Թէրմիւսէլի անվալի: — Փոլիսիզ հապատիսի:

ԷՍԹՐԸ ՀԱՅՐԸՆ ԹԵՍԷԼԼԻՍԻ

ԿԻՏԷՐԷՔ ԷՎԻՄԱՏԷՆ Իրազլանմագ-
տա օլուպ, հիւ պիր տօսթ եա ազ-
րապա էվինէ դապուլ օլունմայաճա-
ղմը, անպապըմտան պիրիսինն սէ-
լամընը պիլէ ալամայաճաղմը, վէ
անճագ եապան եէրլէրէ եախօտ եօլ
իւթիւնտէ օլան պիր խանա րասթ
էլէնէլիսի պիլէրէք զուրպէթէ տօղ-
րու եօլճուլուգ էթտիլիմտէ, նէ ֆէ-
րաճըղմ օլսալիլի: Հէր աաղմ ալ-
աղըրմտա անճագ դաաալէթիմ ար-
թար: Լաքին, պիլ աքս, զուրպէթ-
տէն վաթանըմա ալտէթ էթտիլիմ-
տէ, եօլում անճագ սարի վէ պա-
թագ եէրլէրտէն, չէօլ վէ օրման ա-
րաղընտան օլսա, կէօքտէն դաաղը-
ղալար տախի իւթիւմէ եաղսա, աղ
վաղըթտան խանէմէ վաալ օլուպ ֆա-
միլեամը վէ տօսթլարմը կէօրէճէ-
լիսի միւսաղապ էտէրէք, պիւթիւն
կիւնտէ ֆէրաճ վէ միւսթէրիճ օլա-
ճաղմ չիւպէսիզ տիր:

Ինսանըն էօմիւնտէ րուհանիճէ
տախի պէօլլէ տիր: Մէզարտան էօ-
թէյն նէ եաղամագ վար նէ տէ պիր
վաթան վար զիւլիւմիւնտէ օլան ա-
տէմ, պու տիւնեաաա տիւլար օլուո-
ղու տէրտ ու միհնէթէ նաօրը թէ-
համիւլ էտէպիլի: Լաքին պէնիմ
իլիւն պաղապ պիր էօմիւր հաղըր
աղը, Ալլաճ վէ կէօք պէնիմ տիր,
վէ կիտէրէք էպէտի էվիմէ եաղա-
ղըրմում իթիգաաղ պէնտէ օլուոգ-
ճա, պու տիւնեաաա պէլաղըր վէ
էլիլէթլէրի պանա նէ եախապիլի-
լէր:

ՎԱԼԻՏԷՅՆԷ ԻԹԱՍԱԹ

« Պապան վէ անան էլիլէ էյի: Դա է Ալ-
լան Բապա անա վէրիլի էէրէն է-
լիլէն էօրէն ուղան օլա » (Խուր. Ի. 12):
Թէվարիլիսէ աշնա օլան աղիլ ա-

տէմլէրին սէօղիւնէ նաղարէն, էսքի
Բօմալլարըն վաղթընտա, միւնթա-
ղամ պիր ճիւմհուրիլէթ օլան պու
միլլէթէ էն զիյաաէ դուվիլէթ վէրէն
չէյ չօճուղարըն քէնտի վալիտէյնէ-
րինէ օլան իթաաթը իտի: Ճիւմհու-
րիլէթ դրալիլէթէ թէպտիլ օլուոգ-
տան սօնղար, Բօմալլ միւվէրիլիլէր
տէվլէթին կիտէրէք ինգըրաղ պու-
լուպ նիհայէթ պիւթիւն պիւթիւն
պաթմասընա պէօլիւք պիր սէպէպ
տախիալաղը պօղըլմուչ օլան կէնճ-
լէրին իթաաթըղըր օլուո տէրլէր:

Միլլէր հաղըրէ պէյնիւնտէ էն էս-
քի միլլէթ օլան Չիլիլէր ինտիւնտէ
վալիտէյնէ րիայէթ տիւնճէ միւսիմ
պիր մաաաթ սաղըրմասը տախի մախ-
սուս տիգաթա շայան տըր:

Վալիտէյն, պալաաէ մուհարրէր
պէչիւնի թէնալիհին թալէպ էլլէտիլի
իթաաթը էվաաղարընա էօլրէթմէ-
տիլլէրի հալտէ, օնլարըն պու տիւն-
եաաա մուվաֆֆաղիլէթ պուլաճա-
ղըն աաղա մէմուլ էթմէսինլէր:

« ՀԷՐ ԷՅԻ ԱՂԱՃ ԷՅԻ ՄԷՅՎԷ ՎԷՐԻՐ »
(Մաաթ. Է. 17)

Էսքի Քրիսթիյանլար Քրիսթիյան-
ըղըն իւր իւլ տէհրինտէ խայլը թէ-
աաաալիլէր տիւլար օլուպ դան տէօք-
տիլլէր: Բօմա իմիլէրաթօրլարը պիւ-
թիւն դուվիլէթլէ, փուլփէրէսթ իւ-
լամասը վէ ֆէյլէսօֆլարը տախի մա-
լիք օլուոգլարը աղըլ վէ տիրայէթը
տիւնեաալիլէ իլէ Քրիսթիյանլարըն ա-
լէյհինէ դըյամ էթմիլլէր իտի: Օլ
աաիրտէ Քրիսթիյանլարըն մախսուս
իպաաթթիւլէրա իւլ ուաա: Ֆէ-
սահաթ էհիլ վալիլէր փէքաղ իտիլէր:
Քիթաղը շէրիֆին պիլլէ օլ վաղըթ էլ
իլէ եաղըրան նուսաղարը Քրիսթի-
յանլար աղաաընտա փէք նաաիր պու-
լունուրուաա: Պու ճիւմլէ իլէ օնլար
թէրաղղի էթմէքտէ իտիլլէր, էօլլէ
քի միւսթմիլ հիսապարա նաղարէն
օլ շէտիտ թէաաաալիլէր զէմանընտա
պիլլէ օնլարըն սաղըր օն միլիօնա
վաալ օլմուչ իտի տէյիւ թալիմին օ-

լունուր: Սուրէթը զահիրէտէ տէֆ
վէ շարէսի միւսթիւն օլունյան պու
դաաաթ միւսթիւլաթ աղաաընտա, օն-
լարըն տէվամ վէ թէրաղղի էթմէ-
սինիլ հիւթմէթի նէ իտի: Պու հիւթ-
մէթ, դըսա սէօլլէյէլիմ, ինճիլին
էսքի Քրիսթիյանլարըն էօմիւլ վէ
հարէքթիւնտէ միւսաղապէ օլունան
իալաճ էտիճի թէէսիլի իտի:

Պարաղա, Թուրքիսաա միւթմէք-
քին Քրիսթիյան միլլէթլէր, իշպու
սօն պէչիւլ սէնէ դարֆընտա, քէն-
տի հալ ու հարէքթլէրինտէ, իշլէ-
րինտէ վէ ախղուլթալարընտա, տիւն-
ճէ աշիլլէր վէ իպաաթթլէրինտէ, ին-
ճիլին թալէպ էթտիլի հիւլիլլէթ վէ
սաաաղաթ վէ հաղիգաթ իճրա էթ-
միլ օլսաղար ըտը, օնլարըն հաքիմի
վէ եէվիլլէ օնլար իլէ իւլիլլէթ վէ միւ-
նաապէթտէ օլան միւսթիւնլար, տիւ-
նի մէսիլիլ իաթէյէրէք վէ սէվինէ-
րէք դապուլ էթմէլլէրմիտի: Պուն-
տան պէօլլէ տախի օլ տիւնի իղըր
էտէնլէրին հէր հալինտէ էսքի Քրիս-
թիյանլարըն էօմիւլնտէ միւսաղապէ
օլունան մէյլլէրի կէօրմէտիլլէր, օլ
տիւնի նաաըլ դապուլ էտէպիլիլլէր:
Քրիսթիյանլարըն իւր տէհրէրինտէ
կէօրիւլէն օլ մէյլլէր նիլիւն շիմտի
տախի կէօրիւնմէսինլէր:

ՊԻՐ ՔԻԼԻՍԷՅԻ ՀԱԳԻԳԱԹԷՆ
ՔՐԻՍԹԻՅԱՆ ԷՏԷՆ ՆԷ՝ ՏԻՐ

Նէ տիւնճէ տօղրու իղըրնամէսի,
նէ տէ դօրու հիւթիւլլէթի օլմագ պիր
քիլիսէյի հաղիգաթէն Քրիսթիյան
էտէր: Ալմանեա վէ իսվէլ վէ նօրվէլ-
տէ օլան Լուլլէրի քիլիսէլլէրտէ մէղ-
քիւր իքի շէյ տախի վար իտէ տէ,
օնլարըն աղաաընտան չօղու խայլը
վէ պէօլիւք եանլըղըղլար դապուլ
էթմիլլէրալ, վէ իլլէրինտէ խայլը
մէզհէպիլլէրաա տախի վար:
Քէզալիք ինիլլիլլէրաա քիլիսէսինտէ
մէզքիւր իքի շէյ տախի վար իտէ տէ,
ինճիլի եանլըլ անաաղ վէ եանլըլ վաղ
էտէր տէյիւ եէրտիկէրինի թագալիհ
էտէն ճէսիմ ֆըրգալար օլ քիլիսէտէ

հալած վար: Գալիլիսիոյ իհտատ էթառի-
յի քիլիսիոնիսն տէ օլ իքի շէյի վար ,
ամմաւ հանլըլըգ վէ բուհանիճէ էօ-
լիւմ օնա տալի կիլիսի տիր: Ճիւնէվ-
րատա Գալիլիսիոնի քիլիսիոնիսն
պիլէ տիւսիդ ֆէյլէսօֆլար թուլթ-
մուշլար :

Իրանտատա խայլը փրէզպիթէրի-
էն (Երէցաւն) քիլիսիէրտէն խարէթ
օլան թէքմիլ պիր իթթիհատ Արիո-
սուն հանլըլ թալլիմաթընը գապուլ
էթառի: Ինկիլթէրրատա տալի փրէզ-
պիթէրիէն քիլիսիէրտէն չօղլար իւ-
նիթէրիէն (ուլուհիյէթառ իւլ իւգ-
նիւմ թանըմայան) օլտուլար, վէ շիմ-
աի Գրիստոսուն ուլուհիյէթի վէ քէ-
ֆարէթիին ինքեար էտէյօրլար:

Պիլ աքս, տին իգրարնամէլէրի սա-
տէ վէ գըսսա օլուպ, մախսուս պիր
քիլիսիէլի հիւքիւմէթ թահթընտա
տալի պուլուհիմայան չօղ քիլիսիէր,
տօղրու տինի եիւղէրճէ սէնէլէր
հըֆլ էթմիլլէր տիր: Ինկիլթէրա-
տա վէ Ամէրիգատա պու թարղ քի-
լիսիէրին համալի չօղ տուր:

Պու ֆարգ նէտէն նէշէթ էտէյօր:

Պիր քիլիսի տօղրու տին իգրար-
նամէսինտէն վէ քիլիսիէլի հիւքիւմէթ-
տէն նէ գատար ֆայիտէմէնտ օլտա,
պունլարտան զիյատէ գըյմէթի օլան
պիր շէյէ միւհթաճ տրր, հօխսա
մէղըլիւ իքի շէյ պիր իւէ եարամաղ:
Քիլիսիէլ օլ զիյատէ գըյմէթի օ-
լան պիր շէյէ մալիք օլուլարտա,
օպիլլէրին եքսիք օլմաթը պէօյիւք
պիր գուսուր տէյիլ տիր:

Էօյլէ իսէ օլ զիյատէ գըյմէթի
վէ մուլթադ իգթիլալը օլան շէյ
նէ տիր: Քիլիսի աղալարընը քէնտի
գալլիլէրինտէ խէլաա էտիճի կէրչէ-
լիյի տէրունէն վէ ճանլը պիր թարղ իլէ
տուլյուշ օլմալարը տրր: Քրիսթի-
յանճա թէճրիւպէ իլէ գաղանըրան
պու տուլուշ օլմաղսա, տօղրու իգ-
րարնամէ ինսանտա տինի հըֆլ էտէ-
մէզ. քիլիսիէլի հիւքիւմէթ իսէ տիւն-
եալի վէ մէղըլիւ Քրիսթիյանճա տու-
լուշա մալիք օլմայան տտէմէր էլինէ
կէչիպ, գուլմ իչիւն վէ կէրչէլիյէ
գարըլ գուլլանըլալիլի:

Ատէմէլի տօղրու տին սահիպի
էտիպ էօյլէ տալի թուլմաղ իչիւն
էն լաղըմըլ շէյ, օնալըլ հապիգաթէն
իմանտար էթմէք տիր: Ատէմէլիին
էլուլէր տօղրու օլուրսա, Գըլուր տու-
լի տօղրու օլուր: Քիլիսիէլ, առէմ-
լէրին գալլիլիս թէհսիր էտէն հա-
գիլաթը ինճիլտէն պաշգա պիր շէ-
յէ միւրաճաթ էթաթիլէրի հալտէ,
գըրըլըլ գամըլա եաթլանըլ օլուր-

լար. էօյլէ պիր գամըլըն սիվրի ու-
ճու օնլարըն էլինէ կիրէճէք տիր: Էն
փաք, էն ալա սուրէթառ իտարէ օ-
լունան, վէ էն զիյատէ միւլյասէր վէ
թէրադգիլ էթմէքտէ օլան քիլիսի,
էն զիյատէ Բուհ էլ գուսսա մալիք
օլան քիլիսի տիր:

Իմտի, Թուրքիանըն ինճիլի քիլի-
սիէլի, քիլիսի իտարէսի ուսուլինէ
միւլթէալըգ օլան մէսէլէլէրէ լայլ-
գը իլէ տիգգաթ, վէ օնլարա եէնի
աճառն թալիմի, քիլիսի թէվարիլի-
նին տալի նասիհաթը իւղըր գարար
վէրմէքտէ իքէն, էյէր հադիգաթէն
էմիլիլէթ վէ թէրադգիլէ մալիք օլ-
մադ իսթէրլէր իսէ, Ալլահն հուգու-
րու վէ պէրէքէթինէ հէր հալտէ
միւհթաճ օլտուլարըն պիլմէլի վէ
տուլյուլը տըրլար: Օնլարըն աթիտէ
մուլաֆֆադիլէթ պուլաճաղընը իւ-
միտի, քիլիսիէն պիր իտարէ ուսու-
լինէ եախօտ թանղիմաթա մալիք օլ-
մադտան պին գաթ զիյատէ, սահի-
հէն իմանտար, ինճիլին գանունլա-
րընա թապի վէ Քրիստոսուն րուհու-
նա մալիք օլմալարընա մէրպուլթ
տուր: «Գուլաղը օլան, Բուհուն քի-
լիսիէլէ սէօյլէտիլին իչիլթսին»
(Վահի Գ. 6):

ՊԵՐՄԱԶ

Պիր միսիօնէր Հինտին էյալէթլէ-
րինտէն պիրի օլան Պրմահտան եա-
ղալ, օլ տիյարըն էհալիսինն ա-
լա մէշրէպինի պէր վէճհը աթի թա-
րիֆ էտէր: Միւմաիլէյհին սէօղիւնէ
նաղարէն, Պրմահտալար աթի իւլ պէ-
յան պաղը խուսուլարտան տօլայը
էվրօփա միլլէթլէրինէ ֆաիգ սայը-
լապիլիլէր: Էրքէրլէրի ալէսսէվիլի
էյի օգուլմադ եաղմադ պիլիլէր. գա-
րըլար իսլահը հալտէ տիր. նուլուսթ-
ղատէլիլէ (անդալուսթ) գանունէն
իմթիլալ վէրիլմէմիլ տիր. էմլադ սա-
հիպի օլմադ ալէսսէվիլ տիր, էհալի
տալի այլ ու իչրէթէ միւլթէլա տէ-
յիլ: Գարըլար քէնտի իսիմլէրինէ
միւլք էտինիպ հըֆլ էտէպիլիլէր,
թիճարէթ էտէպիլիլէր, միւտտաի
վէ միւտտաի ալէյ սըֆաթը իլէ տա-
վայա կիտէպիլիլէր: Գօճալարըն
թէհամիլ օլունմաղ խուլլարը իչիւն
նիքեաճ պաղընտան չէօղիլմէյէ շէ-
րան սէլահիլէթլէրի վար իսէ տէ,
1869 վէ 1870 սէնէլէրինտէ, 2,500,
000 նուֆուստան իպարէթ օլան պու
էհալի արաթընտա, ինկիլի մէհքէմէ-
լէրի հուղուրունտա թէղվիճ վէ ճէ-
հէզ վէ պօշամաղա տաիր անճադ
1,178 տալա կէօրիլմիւլ:

Պրմահտալարըն քիթապլարընա նա-
ղարէն, էյի պիր գարը գօճալարըն
աճ օլտուլու վաղթը պիլլէրէք, էն
էյի եէմէքլէրի նէղաքէթլէ օնա չը-
գարըր. օնուն էսվալլընըն էսքի եա-
խօտ քիլիլ օլմամալընա տիգգաթ է-
տէր, վէ գօճալարնա օնուն իճրա էտէ-
ճէյի իչիլ իսթար էտէր: Գարը վէ գօճա
Պրմահտա տօլթ կիպիլ քէնտի մէն-
ֆաաթ վէ սաատէթլէրինէ միւլթէ-
ալըգ օլան շէյլէր հադգընտա իսթի-
չարէ իլէ պիրպիլլէրինէ եարարմ է-
տէրլէր: Պրմահտա գարը գօճալարիլ
պէօյլէ պաղըլ վէ օնա մուլալին տիր.
գօճալարնա հիւքիւմիւ ինքեար էթ-
մէզ, վէ օնուն թէալլիւգաթը իլէ
քէնտի խըսըմլարը իլէ տալլանըլ կի-
պի տալլանըր: Պրմահտալար այլ ու
իչրէթտէն իճթիւնալ էթմէք խուսու-
սունտա տիւնեա էհալիտինտէ էն իլէ-
տէ սայըլապիլիլ: Էվլիլ սէրիսլարը
տայաղլա միւհաղաթ էտէրլէր իսթի-
լաքին ինկիլլէր օրայա կէլէլիտէն
պէրու, իչրէթ խուսուսունտա մալիք
օլտուլարը մէտհէ շայան ուսուլտէն
պիր աղ կէրի գալլըլար: Օնլարըն
պու հալինտէն տիր քի տիլէնճի օլ
մէմէքէթտէ նատիր տիր:

Ամէրիգանըն Վաֆթիլ էտիճի թա-
պիր օլունան միսիօնէր շիրքէթի պու
ճէմաաթ արաթընտա պէօյիւք մու-
վաֆֆադիլէթ պուլմուշ տուր: Պր-
մահտա Քրիսթիյան քիլիսիէլինն
մախսուս չօպանլարը վար, վէ պուն-
լար եարարմաղ պիլլաթ իտարէ օ-
լունմաղա թէզ պաշարլար:

ԻԶՎԻԶԻՐ

Պու մէմէքէթին էհալիսի իչպու
Ապրիլ այըն 20սինտէ պաղը միւհիմ
իսլահաթը շափիլ պիր եէնի թանղի-
մաթ գանուննամէսինի, պիրէ գարըլ
իքի էքսէրիլէթլէ, գապուլ էյլէտի:
Պու եէնի թանղիմաթ հիւքիւմէթէ,
Իզվիլէր ճիւհուրիլէթիլին էնվաթ
էյալէթլէրին տահա սըղը պիր պէնտ
իլէ պիրպիլլէրինէ իրապթ էյլէմէյէ
սէլահիլէթ վէրիլ: Պունտան պէօյլէ
ճիւհուրիլէթին թէպատար օլան հէր
էրքէք սիլլի ապքէրիլէ կիրմէյէ մէճ-
պուր օլաճադ. հիւքիւմէթին տալի
պիլլէլմէլէ տապըլը վէ իսթիհէրա-
մաթ վէ հարպի մէվիլլէր իւղըրինէ
միւլթադիլ հիւքիւ իճրա էթմէյէ սէ-
լահիլէթի օլաճադ: Մէղըլը եէնի
թանղիմաթ միւհիլիսնէ ումուլի
մէքթէպլէրտէ մէղհէպլէրէ միւլթէ-
ալըգ տէրալէրտէն սարֆը նաղար
իլէ, անճադ սաիր իւլուլմ վէ ֆիլուն
թէտրիս օլունաճադ, վալիտէյն տա-

իւր Էվլատարընը մէքթէպէ կէօն-
տէրմէյէ շէրան պօրճու օլաճադ-
լար, Պու թանդիմաթ բուհպանլարըն
տախի սապըդ իմթիյաղլարը վէ սէ-
լահիյէթլէրինին չօղունու լաղվ է-
տիպ, քիլիսէ բէիսլէրինի քեամիլէն
հիւքիւմէթէ թապի էտէր : Տէվլէթ-
տէն իղինսիղ փիսգօփօս քիւրսիլէրի
վէ մանասթըր թարիգաթը եէնիտէն
իհտաս, եախօտ էսքի վազըթտա օ-
լանլարը թէքըրար սապիթ էթմէք
մէմնու տուր : դապրիսթանլարըն
քեաֆիէսի տէվլէթին էմրի թահ-
թընտա պուլունաճաղլար, քիլիսէճէ
էօղլարլէրտէն տօլայը Էվլէնմէք քիմ-
սէյէ մէմնու օլմայաճաղ, վէ նիքեա-
տան Էվլէլ տօղան չօճուղլար վալի-
տէնին նիքեաճընտան սօնլար շէրան
օնլարըն Էվլատը թանըլաճաղլար :
Նիհայէթ, ձիլիթթլէրին նէֆի խու-
սուսունտա օլան էսքի նիլամ պագի
գալըպ, օւսուլ վէ հարէքէթլէրի
տէվլէթէ մուգիլըր կէօրիւլէն սաիր
բուհպան թարիգաթլարը ալէյհինտէ
տախի իճրա օլունաճաղ :

Իզլիլէրին էսքի թանդիմաթը տա-
խի սէրպէսթ խաի խսէ տէ, պու եէնի
թանդիմաթըն թէպաիլաթը չօգ վէ
պէօղլար տիւր : Փափանըն արթըգ
պու ճիւմհուրիյէթին իշինէ նէ եօլ
իլէ միւտախէլէ էտէպիլէճէյինի կէօր-
մէք զօր պիւր մասլահաթ տըր :

ՓԱՆՁԷՀԻՐ

Ձէհիլլէնմէնին պաղը նէվինտէ,
մէսէյա պիւր ատէմ պագըր փանըն-
տան եախօտ ճիւլա (ազ սիւլիւմէն) վէ
գալայ վէ թիւթեատան զէհիլլէնտի-
յի հալտէ, օնա տէրագապ պիւր գաչ
եռամուրթա պէյաղը եէտիրմէլի : Թէ-
հիլլի դուսմա իլաճլարը տախի վէ-
րիւմէլի :

ՄԱԼԻԻՄԱԹԸ ՄԻԻԹԷՆՆՎՎԻՑԷ

Ճէնուպի Ամէրիգա տէվլէթլէրի վէ Ձին
տէվլէթի շիմտի Մէմալիքի միւսթէմիէտէ
կիւմիւլազէ պասթըրմագտա տըրլար :
Մէքըլըր ազէ ասլուրիթայա սուհուլէթ
օլմագ իւղրէ պասթըրըլըյօր, վէ հէման
պիւր այարտա օլտուղու իշին, պալատէ
մէքըլըր մէմէքէթլէրտէ պիւր Փէրգ գու-
լանըլապիլէճէք :

Մէմալիքի միւսթէմիէլի Ամէրիգատա
պիւր նէվ էճալ իճատ օլունմուլ տուր :
Պու էճալ եիւն վէ իփէք վէ քէթէն էլ-
պիսէյէ սիւրիւլաիւյիւ հալտէ, էլպիսէյէ
սու կէճմէյէճէք : Մէքըլըր էճալ էլպիսէ-
նիս գուճալընա տախի գարար վէրմէյօր,
էլպիսէ էճալ պաթըրըլըրգտան սօնլ-

րա, հալայա սալըլալ դուրուտուլըյօր :

Մէմալիքի միւսթէմիէտէ, մասպուս է-
տիլէն գապահաթլըլար հապստան չըգ-
տըգտան սօնլար օնլարա մուսթէնէթ էտէն
պիւր շիրքէթ վար, Գապահաթլըլար հապս-
տան չըգտըգտան սօնլար էքսէրլյա եիւզ-
տէն պրագըլըլը օլտուղլարը իշին սէֆիլ
գալըպ, եինէ էսքի թալըր ու հարէքէթլէ-
րինի էլէ ալմագ թէհիլլէքսինտէ պուլու-
նուրլար : Մէքըլըր շիրքէթ պու ատէմիէ-
րէ լաղըմ օլան էլպիսէյի վէրմէք, վէ տօղ-
րուլըլա չալըլըպ փարա գազանաճաղ
պիւր իշ պուլմաղա օնլարա եարտըմ էթ-
մէքլէ օլ սէֆիլլէրի գալըրըր, վէ պու
վէճէլէ օնլարա պէօղլար էյիլէք էտէր :

Պիւր գաչ սէնէտէն պէրու Մատրաստա-
քի ինկիլ հիւքիւմէթի ելան էօլտիւրէն-
լէրէ միւքեաֆաթ վէրլըյօր : 1873 իւն
Մարթ այընտա 423,037 ելան էօլտիւ-
րիւլաիւ : Սէնէլ մէղպուրէ միւտտէթին-
տէ մէքըլըր էյալէթտէ 1,230,000 ելան
էօլտիւրիւլաիւ, հիւքիւմէթ թարաֆըն-
տան ելանլարը էօլտիւրէնլէրէ վէրլէն
իւճըթթ տախի 13,700 ինկիլ լիւրաընա
պալիլ օլտու : Պունտան պէօղլէ հիւքիւ-
մէթ եալընըգ քալա տէնիլէն պիւր նէվ զա-
յէթ գէհիլլի ելանլարը էօլտիւրէնլէրէ
իւճըթթ վէրէճէք : Հինտիսթանըն եապա-
նի եէրլէրինտէ փէք չօգ ելան օլուր տէ-
յիւ կէօրիւնիւր, վէ շիւպէսիլ պէօղլէ
եէրլէրտէ սաքին օլմաղա արգուօլունմաղ :

Ձին տէվլէթի թալիմ ու թէրպլյէ իշին
Մէմալիքի միւսթէմիէյէ 150 չօճու կէօն-
տէրմէյէ գարար վէրմիլ : Պունլարտան
ալթմըլը հալն Ամէրիգայա կէլիլ օլուպ
տէրալէրինէ մէշըլ օլմագտա տըրլար,
պագի գալանլարտան խսէ սէնէտէ 50 ար-
քիլի կէօնտէրլիլէճէք : կէօնտէրլիլէյի 11
եալընտան 14 եալընտանք սէյմէ չօճուղ-
լար տըր : ինկիլլէ սէյլէյէն Ձինլէր
պունլարըն իւղէրինէ նաղըր թային գըլը-
նըյօրլար, չօճուղլարըն միւտտէթը թա-
լիմ տախի 13 սէնէ սիւրէճէք տէյիւ զանն
օլունույօր : Օնլար իլէ սէնէսի իքիլէր
իքիլէր Ամէրիգալը ֆամիլալար եանընա
գօնուլըլալ, պատէհու մէքթէպլէրէ կի-
րէճէքլէր :

ՔԻՐԻՍՏՈՍ ԷՖԷՆՏԻՄԻԶԻՆ ԹԵՐԶԻՄԷԻ
ԱՆՎԱԼԻ

Քրիստոս Էֆէնտիմիլին զէմանընտա Եէ-
հուտիլէտէ պուլունան պիւր Բօմալը, Էֆէն-
տիմիլին թէրճիւմէի աշվալինի (Էնսաֆէ-
լէն) եաղըպ Բօմանըն սէնաթօ մէճլիսի
աղալարընտան պիւրինէ կէօնտէրմիլ, Դի-
տախ նամ էրմէնիճէ զաղլթանըն միւսլի-

Փի պու պէնտի պիւր ինկիլ զաղլթաըն-
տա պուլուպ էրմէնիճէ թէրճիւմէիսին 59
վէ 91 նումէթօլարընտա իլան էթմիլ խաի-
պիլլէր տախի մէքըլըր պէնտի էրմէնիճէ-
տէն թէրճիւմէ էտիպ թիւրքէթ օգույանլար
իշին Աւետարեքէ տէրճ էտէրլիլ : Պու
պէնտ եէնի պուլունմուլ էսքի պիւր էլէա-
ղընտան ալընմըլ տըր :

« Պու կիւնլէրտէ Յիսուս Քրիստոս խ-
միւտէ պիմանէնտ թապիաթ սահիլպի պիւր
զաթ Եէհուտիսթանտա զուհուր էթտի
Պարսպըլար օնա փէյլալմէր տէյիւ իլ-
գէթ էտէյօրլար իսէ տէ, չայիլտէրի օնա
ասըլ տիլի Ալլահըն Օղլու տէյիւ խալտէթ
էտէրլէր : Պու զաթ կէօքտէն Փէվգ էլ ա-
տէ ֆաղիլթէ վէ գուտրէթէ մալիք օլուպ,
էօլիւլէրի մէղալարընտան տիլիլթմէյէ,
հէր թիւրլիւ խասթալարա սէօղ իլէ վէ տօ-
գանմաղա շիֆա վէրմէյէ գատիլ տիլ :

Քէնտիսի պօղլը վէ կէօթթէրլիլ, սիմա-
սը տախի կիւղէ վէ աղամթլի տիլ : Թա-
րիֆ օլունմաղ տէրէճէտէ կիւղէ վէ նապիլ
սաչլարը, ալընըն օրթտսընտան եարըլ-
մը վէ նաղաթթլիլլէրին սաչլարը կիպի
իքի թարաֆընտան գուլաղլարընտան ա-
չաղա օմուղլարը իւղէրինէ գըլըրմ գըլըրմ
էյլէ կիւղէլ պրագըլըլը տըր քի : Բէնիկի
վէ հարէքէթլիլին խօշ հիլլէթի կէօրէնլէրի
հայրան էտէր : Ալը տիւլ վէ եիւքսէք տիլ :
Եանագլարընտա կիւղէ վէ նապիլ պիւր
գըրմըղըլըրտան պալգա հիլլէլէ եօգ-
պուրնու վէ աղըլ քեամիլին պիւրպիլլէրի-
նէ ույիւն : Ճէնէսինին թա օրթտսընտան
իքիլէ պէօլիւնիւպ կէօքսիւնիւն իւսթիւնէ-
տէք եալըլմըլ օլան սըգ վէ աղամթլի սա-
գալը պալընըն սաչլարընա միւսթապըլ տըր :
կէօղլէրի կիւղէլ, պէրրագ վէ վարըլագ
տըր : Պու զաթ թաղիլ էթտիլլիտէ այնի
պիւր հիւքիւմտար կիպի աղամթլիլ թաղիլ
էտէր, նասիլաթ վէրտիլլիտէ հիլլիլթիլ
տալրանըր, եալալ վէ իւքեաթ էտիճի
սէօղլէր իլէ տախի քէնտինէ տալթէթ է-
տէր : Օնուր կէրէք սէօղ իլէ կէրէք Փիլի
իլէ հէփ էօյրէթտիլլէրինտէ էյլէ աղիմ
վէ քէրիմ զաթա մախսուս վէ վաճիլ օ-
լան աղամթլի վէ քէմալլէթ մէվճուտ տուր :
Պու զաթըն կիւլտիւյիւնիւ կէօրէն եօգ-
հէր քէն օնուր տէօքսիլիւ կէօղեսալարը-
նա շահիտ տիլ : վէ օնուր կէօղեսալարը
էյլէ թէհիլլիլ վէ եիւրէք թէփրէտիճի
տիլ քի չօգլարըն օնուրա պիլլիլտէ կէօղ-
եալը տէօքմէմէսի միւմթիւնիւլ տիլ :
Քէնտիսի վաղարըլ վէ վաղ վէ աղիլ պիւր
զաթ տըր : գըստա սէյլէյիլմ, պու Փէվգ
էլ ատէ սէյլանըն սօնու հէր նէրէյէ վար-
սա, շու գատարը սահիլ տիլ քի, պու ա-
տէմ էմասլըլ կիլ գէլիլք վէ Ալլահա եա-
ղըլը քէմալլէթլէ տօնանմըլ պիւր զաթ
օլուպ, ատէթա ինսան էվլատարընտան
պիւրհիլլէ իւսթիւն տիլ : »

ՓՕԼԻԹԻԳԱ ՀԱՎԱՏԻՍԻ

Բուսի Մայիս 8, վե Ալաբրանկա Մայիս 20, 1874:

ԻՍԹԱՆԳՈՒԼ

Սըրֆ պէյի Փրէնս Միլան մահալը իդամէթինէ ավտէթ էթմէք իւղըէ կէչէն Սալի կիւնիւ Տէր սաատէթմէն չըդաճագ իտի իսէ տէ, Զաթը շահա- նէնին մախտուս տալէթի իլէ հաֆ- թանըն սօնուհնատէք դալտը: Փրէնսին մայէթինտէ օլան Սըրֆ մէմուրլարըն չօղուհա Օսմանիյէ նիշանը վէրիւմիշ:

— Անատուլտա գըթըլըգ սէպէպին- տէն զարուրէթտէ պուլունանլար ի- չիւն թօփլանան իանէյէ նաղարէթ էթմէք իւղըէ Պապը ալիտէ Սաաու- լահ պէյին թահթը Բէյասէթինտէ մախտուս պիր գօմիսիօն թային գը- լընմը տըր: Գըթըլըգ օլան մահալէ- լէրէ նաղա ազչէտէն իսէ միւհիւմ- մաթ կէօնտէրմէքիյի գօմիսիօն տա- հա միւհնասիպ կէօրմիւշ: Ղաղէթալա- րըն սէօղիւնէ նաղարէն, հալա 1,100 լիրա դատար թօփլանմը, վէ եալը- նըլ իսթանպուլտան տէյիւ, Բուսի- նին խայլը շէհրլէրինտէն տալիս իա- նէ կէօնտէրիւմէքտէ տիր: Գըթըլըգ հալա տէվամ էթմէքտէ օլտուղուն- տան, եարտըմ էքսիք օլմայօր իսէ տէ, աճըրգտան էօլէնլէր տալիս աղ տէյիւ: Էնիկիւ բիւտէն Լէվանթ Հէրալ- տա եաղըլան պիր մէքթուպա նաղա- րէն շէհրը մէղպուրտէ կիւնտէ տէօրթ պէշքիյի աճըրգտան էօլիւյօր: Ենյէ- ճէք պուլունանաղընտան, նաղա աղ- չէ քեար էթմէյօր, վէ հէր քիմէ աղ- չէ վէրիլիյօրտա, դապուլ էթմէյիպ, անճագ ենյէճէք արամագտա տըր:

— Գօնեհտա օլան վահալըլըգ էս- նատընտա, դարլարըն էրիմէսինտէն սէլ պաղըլ շէհրին տէյիւրմէնինի կէօ- թիւրմիւշ, վէ պու սէպէպտէն ֆու- դարա դըսմը ուն պուլամայըլ պէօ- յիւր սըղընթըյա տիւշար օլմուշլար:

— Սէօյլէնաիյինէ նաղարէն, թէ- լէկրաֆ տաիրէսինտէ չալըլան մէ- մուրլարըն մոաչընը արթըրմագ իւղ- րէ, տէվլէթ մէղըրիւր իտարէ իչիւն 9,000 լիրա իշպու սէնէնին պիւտճէ- սինէ իւլմէ էթմիւշ:

— Մէմալիքի միւհթէմիէի Ամէրի- գա տէվլէթի թարաֆընտան թահֆը- ղիյէ մէճլիսինտէ աղա, վէ հէքիմիյի ճիհէթի իլէ թանըլմը օլան տօթթօր Սերօփիւտան էֆէնաի կէչէն Փաղար կիւնիւ նիւղուլ իլլէթինտէն վէֆաթ էթմիւ: Միւթմէվէֆիտ խայլը սէնէ- լէր Ամէրիգտա իդամէթ վէ թահ- սիլի իւմ էթմիւշ օլտուղունտան, օրա-

տա օլան տօթթարը օնուհն վէֆթթը իչիւն էսէֆ էտէճէքլէր:

— Էրմէնի միլլէթինին Լուսաուր- չական դըսմը Նէրսէն եպիսկոպոսու և Գուրայա դարըլը 60 դուրա իլէ Փաթ- րիք ինթիսայ էթմիւշ:

— Բուսի տէմիր Եօլլարընին ին- չատընտ տէվամ օլունույօր: Թըրնօ- վատան Եանպօլույա օլան խաթթ Սեպպեմբեր ալընտա աչըլաճագ, Պէլ- լօվատան Սօֆիայատէք տալի Եօլ սայքի քեամիլէն հաղըր տըր, անճագ տէմիրլէրի գօնաճագ: Եիւրլէրին հըֆղ օլունմասը իչիւն Սիրքէնի իս- քէլէսինտէ եափըլմագտա օլան պի- նա իւշ եա տէօրթ ալտան թէքմիլ օլուր, վէ օլ վագըթ էմթիւնն կէօն- տէրիլմէսի ղիյատէ նիղամը օլուր տէյիւ մէմուլ օլունուր: Արապալար հալա էտիրնէտէն իսթանպուլա Անա- տուլ իչիւն քիւլիւ պուղտայ կէթի- րիյօրլար: Տէմիր Եօլունուհն իլլէմէսի կիւտէրէք կէնիշլէնմէքտէ օլտուղուն- տան, գուսիանեա 24 մաքինա թա- գըմը (շէօֆէլ) իլէ 300 դատար տա- լի եիւք արապալարը Էփրօփայա սը- փարըլ էթմիւշ, վէ եագընլարտա կէլ- մէսինէ պէքլէմէքտէ տիր: Իշպու ղիւքը օլունանլար իլէ պէրապէր Տէ- միր Եօլու գուսիանեաքընն քեաֆ- ֆէի մաքինալարընն սայըսը 80, հէփ արապալարընն սայըսը տալի 2,246 օլաճագ:

— Եագընլարտա Իսքէնտէրիյէտէն իսթանպուլա կէլիպ Գատըմ վաչա վէ Ֆէրիքէօյիւ թարաֆլարընտա գալպ մէճիտիյէլէր եափմագտա օլան ալթը նէֆէր իթալիալը գալպաղանլար հիւ- րիւմէթ թարաֆընտան պուլունուպ մահալուս էտիրմիւշլէր:

— Լէվանթ Հէրալտըն սէօղիւնէ նա- ղարէն, Անատուլ տէմիր Եօլլարըն- տա իլլէյէն միւհէնտիսլէր կիրի չագ- րըլմըլար իսէ տէ, սապըգա գօնթրա- թօլու օլան Անատուլ տէմիր Եօլլա- րընն եափըլմասընա տէվամ օլունա- ճագ: Իլմիր իլէ Ատափաղարը արա- սընտա պաչլանմըլ օլան Եօլուն թէս- վիյէսի վէ քէօփրիւլէր եափըլաճագ, քէպալիք տէմիրլէրի սըփարըլ օլմուշ օլան Մուտանեա իլէ Պրուսա արասըն- տաքի Եօլ, թէքմիլ եափըլաճագ:

— Սատըգ վաչա, սահիհէն գապուլ օլունմուշ տէյիւ կէօրիւնէն եէնի իս- թիդրաղ իչինի պիթիւրմէք իւղըէ պու կիւնլէրտէ Լօնտայա կիթմիւշ տիր:

ԷՎՐՕՓԱ

Ամէլէ իլէ իշ սահիպլէրի արասըն- տա վագըթ վագըթ սիւրիւլէն, վէ

Ինկիլթէրանըն ախղուլթասընա չօղ զարարը օլան մարաղա, պու կիւնլէր- տէ թէքար պաչլամըլտըր, կիւնտէ- լիքլէրի արթըրըմաղըլը հալտէ, իլ- լէմէյէճէքլէրինի պէյան էթմիւշ օլան չիֆթիլէք ամէլէսի, քէպալիք Տըհամ նամմահալին քէօմիւր մատէնլէրինտէ չալըլան 25,000 դատար ամէլէ, կիւն- տէլիքլէրինին մատէն սահիպլէրի թա- րաֆընտան թէնդիլ օլունտուղու իչիւն իլլէմէքտէն ֆարիղ կէլմիւշլէր:

— Հինտէքի գըթըլըգ էփէյիճէ թէսքին օլտուղունտան, մահալին հիւ- րիւմէթի արթըր գիւհիմմաթ սա- թուն ալմամագտա տըր:

— Իսփանեատա Պիւլաօ շէհրինի մուհատէրէ էթմիւշ վէ եագընլարտա մարէշալ Սէրրանօնուհն եիւղիւնտէն գալմըլ օլան Գարլիսթ նամ ասի կիւ- րիւհիւն օրտուսու, եարտըմ իչիւն սաքէր թօփլայըլ, տէֆա շէհրը մէղ- պուրու մուհատէրէ էթմէք նիյէթի իլէ, իլլէրիյէ եիւրիւմէքտէ իմիւշլէր:

— Ճէնէրալ Զապալա մարէշալ Սէր- րանօնուհն եէրինէ քէիսի ճիւմհուր ինթիսայ օլունտու: Պու հիւրիւմէթ տալի, սապըգը կիպի, աղլ օլունան իղապէլա գրալիչանըն օլունուհն գը- րալ օլմասընա թարաֆ տըր տէյիւ զանն օլունուր:

— Բուսիա իմիէրաթօրու Ինկիլ- թէրրայա վասլ օլուպ, պէօյիւք իգ- ղէթլէ գապուլ օլունմուշ:

— Ալթըրիա իմիէրաթօրու եա- գընլարտա իթալիա գըալընն վիւ- քեալասընա ղիգըլմէթ նիշանլար կէօնտէրմիւշ: Սէօյլէնտիյինէ նաղա- րէն պու իքի տէվլէթ պէյնինտէ չիւ- տի ղիյատէ տօթթըլըգ վար:

ԱՄԵՐԻԳԱ

Միսիսիփիլի բրմաղընն թաշմըլ օլ- տուղու իպթիտա մէմուլ օլունտու- ղունտան ղիյատէ մաղարթաթըլը օլ- մուշ տուր: Լուիզիանա էյալէթինտէ նիւօրէտան շէհրինին վէ սաիր շէհր- լէրին սօգաղլարընա սու տօլմուշ, վէ Ամէրիգա զալէթալարընն սէօղիւնէ նաղարէն, պու աֆէթին եիւղիւնտէն օլան զարար, Շիգալիօ վէ Պօթօն եանղընլարընն վէրտիլի ղիյանտան օն դաթ ղիյատէ տիր:

ԱՄԵՐԻԳԱ ՄԻՍՍՈՐԵՐԵՐԻ ՇԻՐԲԵԹ ԹԱՐԱՅԵՐԱՆ
Միւլլիֆի զալէթա Ճ. Բ. Կրիս

ԻՍԹԱՆԳՈՒԼ

ՄԱԹՊԱԱԻ ԱՐԱՄԵԱՆ
Չագմագըլար, Յակոբան խան Նում. 12.